Školní kodex pro využívání AI ve výuce

Příloha ŠVP Technické lyceum 2026+

1. Preambule a cíl

Umělá inteligence (AI) představuje běžnou součást moderního pracovního i osobního života a klíčový nástroj v oblasti IT, elektrotechniky a technických oborů. Cílem školy je naučit žáky využívat nástroje AI efektivně, kriticky, eticky a bezpečně. AI slouží ve výuce jako asistent, osobní tutor a partner pro rozvoj myšlenek, nikoli jako náhrada za vlastní myšlení, kreativitu a odpovědnost žáka.

2. Základní principy pro žáky

2a. Osobní odpovědnost za výstup

Žák je plným autorem odevzdané práce. Odpovídá za faktickou, odbornou, věcnou a jazykovou správnost celého díla (textu, kódu, grafiky, technických výpočtů, schémat zapojení apod.).

Tvrzení, že *„to takhle vygenerovala AI“*, není akceptovatelnou omluvou pro chyby, nefunkční kód, chybné výpočty nebo faktické nepřesnosti (tzv. halucinace AI).

2b. Transparentnost a přiznání použití AI

Žák je povinen transparentně deklarovat využití AI v projektových, ročníkových, praktických i běžných domácích pracích, pokud u nich byly AI nástroje použity nad rámec běžného vyhledávání informací.

Součástí odevzdané práce musí být Čestné prohlášení / Metodická poznámka o použití AI (viz kapitola 5).

2c. Míra využití dle pokynů vyučujícího

Vyučující má právo u konkrétního úkolu, testu či projektu stanovit úroveň povoleného zapojení AI:

- **Plně povoleno s deklarací:** AI jako kopilot při vývoji, tvorbě obsahu či analytice.
- **Omezeno na vybrané fáze:** Např. AI povolená pro rešerši a kontrolu gramatiky, zakázaná pro samotné psaní textu nebo generování jádra kódu / klíčových algoritmů.
- **Plný zákaz:** Zvláště při ověřování základních znalostí, konceptuálního porozumění nebo při psaní kontrolních prací.

3. Ochrana dat, soukromí a kybernetická bezpečnost

Při práci s veřejnými i školními AI modely jsou žáci i učitelé povinni dodržovat zásady ochrany dat GDPR (Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES) a pravidla AI Act (Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU 2024/1689 ze dne 13. června 2024):

Do výzvového pole (promptu) je přísně zakázáno vkládat osobní údaje (jména, adresy, rodná čísla, kontakty) své, spolužáků, učitelů či třetích osob.

Při řešení reálných projektů pro školu nebo její partnery je zakázáno vkládat do AI modelů interní dokumenty, přístupová hesla, bezpečnostní klíče (API keys), neveřejné zdrojové kódy či průmyslové výkresy a schémata.

Žáci nesmí používat AI k obcházení autorských práv, generování odcizeného obsahu (ve smyslu autorských práv) nebo neoprávněnému používání cizích děl. Při využívání vygenerovaného kódu je nutné brát v úvahu open-source licence, na kterých mohla být AI trénována.

Žáci jsou povinni dodržovat věková omezení a smluvní podmínky jednotlivých AI nástrojů. Přednostně jsou využívány školní účty s garantovanou ochranou dat.

Ve škole je přísně zakázáno používat AI systémy určené k rozpoznávání emocí, sentimentu nebo biometrické kategorizaci osob.

4. Etické zásady a autorská poctivost

Pouhé zkopírování výstupu generovaného AI bez vlastní úpravy, porozumění a deklarace je považováno za plagiátorství a hrubé porušení akademické poctivosti.

Žáci jsou vedeni k chápání rizik spojených s AI (algoritmické zkreslení, tvorba dezinformací, generování fiktivních identit) a zavazují se AI nezneužívat k šikaně, klamání či tvorbě závadného obsahu.

5. Standardní způsob uvádění (deklarace) AI v žákovských pracích

Pokud žák při zpracování práce (projektu, kódu, dokumentace, návrhu schematu) použil AI, uvede na konci dokumentu nebo v dokumentaci zdrojového kódu (např. v souboru README.md) strukturovaný záznam:

Prohlášení o využití AI:

- **Použité nástroje a modely:** (např. Google Gemini, ChatGPT-4o, GitHub Copilot, Midjourney)
- **Rozsah a účel použití:** (např. „Rešerše odborné literatury“, „Generování základní struktury skriptu v Pythonu“, „Korektura anglického textu“, „Kontrola výpočtů“, …)
- **Způsob verifikace:** (např. „Vygenerovaný kód byl ručně otestován, refaktorován a doplněn o vlastní chybové stavy. Faktická tvrzení a schémata byla ověřena v oficiální dokumentaci“).

6. Pravidla a role vyučujících

Učitelé podporují žáky v efektivním využívání AI a učí je tvorbě pokročilých promptů (prompt engineering) a kritickému hodnocení výstupů.

Učitel jasně specifikuje v zadání úkolu, zda a v jakém rozsahu je AI povolena.

Finální hodnocení a klasifikaci žáka provádí vždy vyučující. Žádný AI systém nesmí autonomně rozhodovat o klasifikaci či přijímání žáka. AI může sloužit vyučujícímu pouze jako pomocný nástroj pro formativní zpětnou vazbu nebo přípravu podkladů.

7. Důsledky porušení kodexu

Pokud žák odevzdá práci vygenerovanou AI, kterou vydává za výhradně vlastní dílo (nedeklarované použití AI), nebo pokud neprokáže porozumění odevzdanému řešení (např. při ústní obhajobě kódu, schématu či projektu):

Práce bude hodnocena jako nevyhovující z důvodu nesplnění kritérií samostatnosti a autorské poctivosti.

Žák bude povinen úkol obhájit nebo přepracovat v kontrolovaném prostředí (bez použití AI) podle pokynů vyučujícího.

Opakované porušení bude posuzováno jako porušení Školního řádu.

8. Seznam doporučených a podporovaných AI nástrojů ve výuce

Pro zajištění bezpečnosti, ochrany osobních údajů a dodržování podmínek služeb doporučuje škola prioritně využívat nástroje dostupné v rámci školních účtů, schválených licencí a ověřených vzdělávacích platforem:

Google Workspace for Education (doména spskh.cz)

Dostupné nástroje: Google Gemini a AI funkce integrované v aplikacích Google (Dokumenty, Prezentace, Disk aj.).

Cílová skupina: Učitelé

Využití a bezpečnost: Určeno pro přípravu výuky, tvorbu materiálů a administrativu s využitím školního Google účtu s garantovanou ochranou dat.

Microsoft 365 (doména voskh.cz)

Dostupné nástroje: Microsoft Copilot a AI asistenční funkce v prostředí M365 (Word, PowerPoint, Teams aj.).

Cílová skupina: Celá škola

Využití a bezpečnost: Standardní školní prostředí pro tvorbu textů, analýzu dat, prezentace a komunikaci. Po přihlášení školním M365 účtem je zajištěna vyšší úroveň ochrany školních dat.

ScioBot

Dostupné nástroje: AI asistent pro pedagogickou přípravu a výuku (generátor scénářů hodin podle RVP, metodických listů, diferencovaných úkolů a testů).

Cílová skupina: Učitelé

Využití a bezpečnost: Nástroj určený pro pedagogické pracovníky k usnadnění přípravy na výuku, tvorbě didaktických materiálů a diferencovaných zadání. Učitelské přípravy ani data vložená v rámci metodické činnosti nesmí obsahovat osobní údaje žáků.

Canva pro vzdělávání

Dostupné nástroje: AI grafické a tvorčí nástroje (Magic Write, generování obrázků, úpravy designu a prezentací).

Cílová skupina: Celá škola

Využití a bezpečnost: Tvorba vizuálních prezentací, infografik, grafických návrhů a multimediálních projektů.

GitHub Education

Dostupné nástroje: GitHub Copilot.

Cílová skupina: Celá škola

Využití a bezpečnost: Našeptávání, refaktorování a komentování kódu, tvorba dokumentace a návrh algoritmů v rámci výuky programování.

Upozornění k ostatním/externím AI nástrojům

Při používání soukromých nebo volně dostupných účtů na jiných platformách (např. k veřejným rozhraním ChatGPT, Claude, Midjourney) jsou žáci i učitelé povinni dbát zvýšené opatrnosti, nepředávat žádné citlivé či osobní údaje a dodržovat věková omezení dané služby.